

ALBERT ENGSTRÖM HOS CALLE SCHEVEN

Av EINAR MALM

När en konstens och litteraturens storman är död, står genast otaliga vänner, bekanta, beundrare och mer eller mindre ekonomiskt sinnade intressenter upp för att vittna. Det blir rundfrågesvar i pressen, det blir minnesböcker och album och slutligen doktorsavhandlingar. Albert Engström utgör givetvis intet undantag; redan i livet var han en myt, och efter döden har han endast blivit större. Skall jag personligen dra mitt strå till stacken, blir det bara vad jag med egna ögon och öron erfarit av den hänsovne mästarens förhållande till sina baser och modeller i »min egen» Roslagstrakt, som ligger åtskilligt söder om Grisslehamnsräjongen — en trakt där Albert Engström kanske kände sig allra mest hemma och dit han de sista åren ständigt sökte sig tillbaka för att återfinna vad han mera nordpå torde ha saknat.

Det är med andra ord om Alberts gästspel och prestationer i »Calle Schevens» skärgård jag här tänker berätta. Så alldeles obekant är väl inte heller detta, men i stort sett rör jag mig nog med ett material som är ganska oplöjt — än så länge. Utsocknes hävdatecknare har redan börjat slå sina lovar kring våra stugknutar och gästböcker, och även om de drivs av prisvärda ambitioner, är det inte mer än riktigt att en, som sedan barnsben haft hemul härute, serverar några personliga intryck och erinringar av miljön och dess gestalter på bordet. Något märkvärdigt blir det inte, och djupsinniga spekulationer slänger vi åsido — här kommer bara ett stycke svensk vardag från lyckligare tider, som det i dessa förvirrade omvälvningsår kan vara gott att erinra sig.

Envar som noga och från begynnelsen studerat Albert Engströms skärgårdsberättelser har inte kunnat undgå att lägga märke till två titt och tätt återkommande förnamn — Calle och Bernhard. Calle brukar nämnas i samband med framstående seglingsmanövrer, Bernhard som upphovsman till otroliga skepparhistorier och kulinariska finesser. Det är verkligheten bakom dessa båda namn som ska bli föremål för dagens text. Calle och Bernhard — det är inga andra än de båda celebra roslagsädlingarna Carl von Scheven och Bernhard von Scheven, brödraparet som vid tiden kring sekelskiftet inledde sitt ännu icke avslutade värdskap för diktens, konstens och skärgårdslivets mer eller mindre lösa och farande folk.

Carl Fredrik Mauritz von Scheven, som passerat sitt sjuttionde år, är densamme, som genom den taubeska valsballaden blivit en av de kändaste bland kungliga svenskar. Han var inte bara en av skärgårdsvattens bästa kännare och rorsmän, han var främst »patron på Håtö», den gamla avsidet roslagsgården ett par kilometer öster om Spillersboda och lika långt från Furusunds fjärdens stränder. Bernhard, den yngre brodern, kunde emellertid inte heller slita sig från barndomsmiljön utan fungerade som en slags receptionschef i den hemtrevligt lantliga miljön och som vårdare av apelgårdens och drivbänkarnas möjligheter. I brödernas ungdom var min farfar gårdens förvaltare — och så kom det sig att min faster stannade kvar som Calle Schevens hustru, att min egen far delvis växte upp där, och att jag själv kommit att räkna Håtötrakten som min hembygd.

På den tidlösa gården — som med sina lugna, rymliga gemak och sitt mossiga valmtak återuppfördes kort efter ryssarnas härjningar 1719 — på denna tidlösa gamla gård ovanför sjöängen och id-diket, fick jag som liten pojke suga in roslagsatmosfären. Från första stund behärskades stämninglivet helt av myten Albert Engström. På väggarna hängde hans gubbar och käringar i original — ja, jag menar förstås originalsquisser. Där hängde gamle Äspholmarn,

Bild 1. Calle Scheven på sin ö Svansarna, Håtö gård, Spillersboda.

där hängde Norrmansöarn — som bägge livslevande dök upp ibland och tärde en kask eller par, medan något ärende förhandlades. Jag skall strax gå dessa båda gubbar närmare in på livet. Bland karikatyrerna såg man också millionären och storkarjaren Calle Smitt, som hörde till umgänget; med hans lustjakt företogs många av Alberts framstötar till främmande kust och i utskären. Den gamla ångjakten ligger nu på Spillersboda varv. Albert Engström — allt påminde om honom. Ständigt berättades om hans bragder utan tal i skärgårdssektorn utanför den mumlande skogen — med Norrskärgården och Svenska Högarna som gränsmärken. Praktiskt taget allt som skedde och hände på Håtö stod i förbindelse med Albert — än hade han nyss varit där, efterlämnande nya vrångbilder och legender, än var han omedelbart i antågande för att med familjen begå någon orgie på aprilskrak eller novembersik. Mera sällan sågs han själv, men kom han, var det gärna i sällskap med Karlfeldt eller Zorn, vilka bägge stortrivdes i det gammalsvenska landskapet med dess hedniska tonläge.

Detta var ju ännu i den s. k. gamla goda frihetstiden och det vore överdrift att beteckna de engströmska påhälsningarna som nykterhetskongresser — det skulle i så fall ha varit tack vare alkoholens utrotning genom konsumtion. Vare sig det var uppe på själva gården eller ombord på den rakstävade kuttern »Olga» ute i skärgårdarna — men nej, jag ska inte skrämma läsarna med en statistik över de kvantiteter, som lådvis stod till förfogande. I sammanhanget borde nog påpekas, att Engströms förhållande till alkoholen mindre var alkoholistens än den obändige frihetsdyrkarens — han hatade tvång och *förbudism*, och han älskade att chockera. På den tiden, som jag ju inte kan minnas så mycket av själv, kan man nog säga att Albert roade sig minst lika mycket som han arbetade; inga krämpor hade ännu lagt hinder för törstens trägna släckande, och han var alltjämt tillräckligt *ny* i Roslagen för att själv vilja vara med om både fiske, jakt och andra idrotter. Det har diskuterats om Albert verkligen var den bjässe till skogs och sjöss som historierna ger vid handen. Frågeställningen är likgiltig. Utan erfarenhet och grundlig inlevelse skulle han aldrig ha kunnat skildra roslagslivet som skett. En sak för sig är att han som skalder i allmänhet odlade den kroppsliga lättjan — särskilt i form av stärkande morgonsömn. Men det är ju mycket mänskligt — om också ovanligt i skärgården.

Nå, även om Albert i denna sin tidigare mannaålder företrädesvis uppträdde som roslagsbohem kan inte bestridas att han också energiskt omsatte sina erfarenheter i teckningar och text, som bara vart saftigare och märgfullare. Han arbetade då ännu mestadels direkt, d. v. s. utan alltför många mellanhänder, även om särskilt Bernhard Schevens svavelblå lögnhistorier fick komma till användning när det gällde att i sista stund åstadkomma den ständigt lätt försenade veckoleveransen till Strix. Efter en vagnatt, laddad med intensivt skrivande och ritande, brukade Albert på morgonsidan ha ett stort konvolut klart, som någon av mina jämnåriga kusiner fick *rida* in med de två milen till Norrtälje — det var före

Bild 2. Calle Scheven — med vita mössan i mitten — bland Pelarbröder.

bilarnas och de breddade autostradornas komfortabla tid...
Engströms kurir, alltså!

Både bröderna Scheven, min faster och deras gäster med Albert i spetsen hade dock en fristad, där de allihop kände sig ändå mer hemma än på Håtö gård. Gården — det var den fasta, ombonade borgen under regniga senhöstar, mörka, kalla snövintrar och blåsiga förvårar. Men så snart isarna plöjdes opp av en sjungande sunnan, så snart sjöängen vid Håtö blänkte vårgul med vipflax och svämrvatten — då flyttade Calle Scheven med fru och bror ut till stugan på Håtö Svansar, två löviga urskogsholmar i arkipelagen utanför den långa smala Håtövikens. Albert var, särskilt mellan 1910 och 1930, en av de trägnaste besökarna i den solida, mångbesjungna stugan på Storsvansen »med utsikt åt Furusunds-inloppet och Vidinge skärgård», som han mera suggestivt än sanningsenligt säger. »Denna ö», heter det i Engströms långa lögsaga »Julgrisen», »denna ö är för mig koncentratet av skärgårdens idyll. I dess inre stiga jättegranar mot höjden

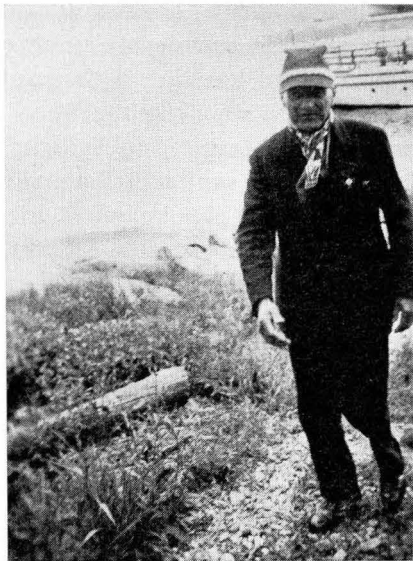
mellan mossiga askar och väldiga, fantastiskt vridna enar. Urskogen har fått vara ifred. På de soliga gläntorna mogna äpplen, päron, körsbär, jordgubbar och smultron och på sina tider fylla konvaljerna luften med doftande ångor. Sjön utanför är en fisksump och farlig för seglare som icke känna till de otaliga grunden. Under mörka höstnätter ser den upplysta stugan ut som en passagerarbåt som just passerar eller ligger bakom en lummig udde. Det påstås att en skeppare som kom på utgående från Stockholm med sin vedskuta och upptäckte den långa lysande fönsterraden plötsligt trodde sig ha kommit utom farleden och styrde efter Svansstugan. Naturligtvis kom han på grund. Han hade blott en del av pengarna för lasten och stod till rors full som ett ägg. Så kan det gå för den som inte är nykter och ordentlig och ej kan skilja på en stuga och en Waxholmsbåt.»

Nykter och ordentlig var väl inte heller Albert alltid härute på Svansarna — i den dråpliga berättelsen »En skilsmässa» berättar han om exsjömannen David Enblom, som efter ett bättre kalas påträffades sovande i en myrstack, alltjämt blossande på en cigarr och betäckt med krälände kryp. David Enblom hette i verkligheten Albert Engström, och synen fanns att skåda efter en sikfest i november. Albert hade glömt sina glasögon, när han gick ut för att »titta på vädret», och fullkomligt nattblind som han då var, förirrade han sig hopplost i ensnåren. Fyndet gjordes på morgonsidan, men Albert var stark och överlevde nattfrosten.

Men skilja på en stuga och en Waxholmsbåt, se det kunde Albert! Mycket av sin betydande skärgårdskunskap hade han — utom av Schevarna — inhämtat av de båda nyssnämnda roslagsgubbarna, Äspholmarn och Norrmansöarn, d. v. s. Zakarias Pettersson i Äspholmen och Johan Söderman i Norrmansö. Båda gubbarna förekom ofta ute på Svansarna — helst när det luktade kask, vilket rospiggen känner miltals ifrån.

Zakarias Pettersson i Äspholmen, gemenligen kallad Petter i Äspholmen eller Äspholmarn, var egentligen timmerman men

Bild 3. Bernhard von Scheven i Pelarordensstass, upphovsman till de flesta av Albert Engströms skepparhistorier.

gick någon gång på 70-talet iland på Äspholmen, en 25-tunnlands lövholme strax sydväst om Svansarna. Gubben blev på så vis torpare under Håtö, men envisades hela sitt liv med att bli kallad »byggmästare». Om denna del av hans verksamhet är det kanske mildast att inte uttala sig. Han var emellertid billig och särdeles anlitad och hans egen lagård och stuga lyser alltjämt röda i grönskan på holmen, som vi redan 1919 förvärvade av Håtö och där jag idag som är har mitt högkvarter. Gamle Petter minns jag rätt väl — han dog så sent som 1923 vid 79 års ålder. Tänk er en enrisbuske, riktigt tovig och snusig, och så i den två små kisande pepparkornsögon, en lilafärgad potatisnäsa och två läppar, fylliga som skogssniglar; vidare ovanuppå detta en luggsliten sälskinnsmössa, och nedanför ett i blåstall riggat underrede, som stötades av giktbrutna taxben — ena benet var förresten snett och vint på annat sätt också, så när han stod och talte med någon, lindade han helst benet som en spiral runt närmaste träd. Gubben älskade flaskan, som ger ruset, men i sitt hus

var han en sträng pedant, som varken tillät att man sov efter 5 f. m. eller benade strömmingen. Han röjde friskt i skog och ris, men han var fåglarnas vän; när han vittjade skrak-holkarna, väste skräckan bara en smula och lät gubben ta vad han behövde. Småfåglarna fladdrade kring honom var han gick, den vänlige hedersmannen, som inte gjorde en fluga förnär. Men i sällskapslivet tog han skadan igen, med hjälp av käften. Det vart den fruktansvärdaste självhävdelse. Den snälle lille gubben växte till en jättestark hjälte, och »små blå lågor flämtade kring hans enda framtand», som Engström skrivit många gånger om många andra — men ursprungligen just om Petter i Äspholmen. Han ljög så att han trodde det själv — med dovt, mullrande röst levererade han de mest otroliga fantasier om underbara bragder och räddningar. T. ex. historien om när han själv skulle gå över Räv-gaddshålet mellan holmen och fastlandet. Där blir isen alltid tidigt dålig, full med svarta fräthål. Gubben var på väg oppifrån dagsverket på Håtö och tog fel på vintervägens enruskor. Bäst det var åkte han ner och försvann totalt — för att skjuta opp ur nästa hål med sån jättefart, att han inte hann bli våt ens! Petter hade dramatiska anlag också. En kväll var han ute och rodde med Albert — en höstkväll vid Storsvansen. Plötsligt drog han sin krokiga fiskkniv och röt: »Månen sir du, men sola sir du aldrig mer!» Gubben såg så hemsk ut, att Albert hajade till — men så kom ett brett leende; det var bara buskteater.

När Petter dog 1923 och lagts i kista, skrev Engström några enkelt värdiga rader om den döde vännen, som låg där med ett så ljusst leende över sitt gamla enbuskansikte, att han formligen var vacker. Albert har skrivit om honom i de flesta av sina böcker — vanligen under namnet Mandus Österberg — och lärt mer av honom än vad jag kunnat avslöja. Petters son, nu en 55-årig djuphavsgäst som efter 10 år på fjärran hav gått i land, arrenderar fortfarande holmen. Han är lik sin far i det bästa, och han har samma berättartalang. Än är det ingen fara med roslagstraditionen . . .

Bild 4. »Skål världsmålare» säger gubben Johan Söderman till Anders Zorn.
Teckning av Albert Engström.

Johan Söderman i Norrmansö, intill Äspholmen, var också en av Alberts stående typer — han förekommer på seglatser med »Hellas» i utskärgården (slagsmålet med översittaren Torild Wulff!) och i Svansarkäserierna; ibland kallas han Vågman. Söderman, som 93-årig dog året före Petter, var en lång, senig karl utan onödigt kött på skelettet. Under havsörnsnäbben satt en insjunken, sarkastiskt hopknipen mun, i öronen ringar mot fluss, och f. ö. märktes det tydligt att här var det ingen torpare som kom utan en självägande bonde. Förresten var han filosof och en intelligent karl — men som alla rospiggar skeptisk och envis. En gång när Zorn hade ankrat med »Mejt» utanför Svansarna, undrade Söderman: »Hör du världsmålare, vafför målar du allri nackna kärar? Kan du inte, världsmålare?» — »Jo, om du vill stå modell. Klä av dig bara!» — »Nä fy för den honde, en har väl nåen skam i sej. Förrexten har ja inte vart ur klära sen jag gick å läste.» — »Ja, men du har väl måst byta kläder när du varit i sjön nån gång.» — »Nää, hä torkar bäst på kroppen. Skål, världsmålare!» sa Johan och höjde kaffekoppen mot Anders. För naturligtvis drack man kask, näst vatten den naturligaste drycken på Svansarna, berättar Albert.

Sådan var Johan Söderman, vars 76-årige son ända till i maj 1941 levde på vår grannholme. Hans stuga, Lugnet, är

ett veritabelt skärgårdsmuseum, där nyfikna hålls kort och antikvitetsjägarna ingenting har att hämta.

Ytterligare ett gammalt inventarium från vår trakt bör nämnas: målar Berg, som jämte Äspholmarn lämnat stoff till Engströms »Tok-Pelle», målar Berg med det oförbränneliga bohemlynnnet och brännvinsbasen, som sjöng:

»O jag är glad och jag sjunger med fröjd,
jag sjunger med rosor på kind!»

Berg var en äkta kringströvande målargesäll — eller rättare mästare, för han kunde sina saker. Ingen var lika slängd som han i att bemåla matrumsskåp eller väggar med rosor och krusiduller — men han gjorde aldrig någonting riktigt färdigt, han trodde nämligen inte han skulle få någon beställning, om det inte fattades någon liten detalj i målningen — ett gammalt målarskrock förresten. Men inte fattades honom beställningar, tvärtom tjänade han så mycket pengar på sina arbeten, att han saltade in väl en halv tunna silvermynt. Han hölls länge på våra kanter och smyckade våra lokaler å det skönaste, tills han gifte sig med en tät änka, blev allvarlig och försvann ur historien.

Ja, under samvaro med sådana gubbar var det Albert växte och förvärvade den magistrala pondus som de senare åren omsvävade honom. Han började bli *myt* — i någon mån beroende på att besöken i och med de ökade stockholmsplikterna glesnade. Och som sin egen myt förlänade han alltmer trakten dess traniga höstton, dess stränga vinterfärg, dess vingade vårlust och blommande sommaryra. Alltsammans hade väl funnits förut, men det var Albert som skapade det romantiska begreppet Roslagen, medan han själv förtätades till dess genius.

Jag borde väl tillägga, att under hela denna tid stod Albert i ständig kontakt med den schevenska miljön, framförallt företrädd av Bernhard Scheven med hans outtömliga fond av anekdoter och mer eller mindre lögnaktiga bilder ur levande livet. Bernhard Schevens insats som leverantör av textma-

Bild 5. »Gubben Johan på Blidön.» Teckning av Albert Engström.

terial åt Albert Engström — det vore nästan ämne för en lärd avhandling. Bernhard är en av de trevligaste och toujoursaste personer jag känner, urban, vittberest, kunnig i allt från hembränning till beredning av sikkaviar eller finaste specialanjovis. Denna förträffliga lantjunkartyp torde svara för 30 proc. av de engströmska historierna.

Bernhard skickade Albert historier och skärgårdsprodukter, Albert svarade med sina egna böcker och teckningar, och så hölls sambandet obrottligt, även sedan svår sjukdom och årens tyngd börjat stämpla sitt blivande offer. Den Albert Engström som jag i början av 30-talet blev närmare vän med var knappast den övermodige löskerkarlen längre, det var en soignerad herre med professorstitel och betydande stadga, suverän och imponerande, god och vänlig, tämligen tystlåten och absolut äkta. Han åt gott men försiktigt, helst enkel skärgårdsmat, han kunde bita av sin hela och drack öl ur butelj. Mest satt han i Svansarstugans stora vardagsrum bland blåmålade allmogeskåp, xylografen Kalle Anderssons,

min farfars och hans egna tavlor — satt vid en trästänka med svagdricka och brummade vänligt i vännernas krets, medan ritblocket låg parat på bordet och pennan löpte. Calle Schevens gästböcker bevarar många minnen av Alberts glesa men efterlängtade visiter. Jag väljer en typisk versstump, som han själv gillade:

Havets och himlens blåa under,
vänskap och frid i ljuvliga lunder,
svalkande vindar och stadiga kaskar
under susande alar och askar.
Moppe och Edvin, nakna som djuren,
skrämmande slag på den andra naturen,
Bernhards lögner och Jerkers miner,
svagis och öl och finaste viner,
stekta gäddor och iskalla nubbar,
sådant är namnam för gamla gubbar.
Tre dagars sol hos Svansarnas herre —
medge, det kunde ha varit värre!

Det kunde det visst, det — men inte ännu. Ännu lekte livet kring Roslagens grånade dyrkare. Än ljöd Jerker Trähoppas¹ gälla måsskratt i bersån kring Storsvansens ekbord. Än lyste ängarna av de vidunderligaste blommor, som alltmer lockade målarögat; på Svansarna sysslade Albert på senare tid mest med blömstermåleri, ett uppbyggligt göra för en gammal konstnär. Och han arbetade, arbetade nästan jämt. Suddet var bannlyst; det hände t. o. m. att Albert reagerade mot de gamla vännernas bullersamma manifestationer.

Detta flyktiga kåseri skulle vara ännu ofullständigare, om jag inte till sist berörde Albert Engströms relationer till det mystiska och vittberömda sällskapet som heter Pelarorden och som har sitt säte just under de uråldriga trädkronorna på Calle Schevens Svansarö. Gång på gång återkommer Pelarordens namn i skärgårdsberättelserna, alltid insvept i det döljande dis som denna hemliga sammanslutning anstår. Så här t. ex. från förra kristiden: »Dit hade vi samlats, vi de sista på skansen som ännu sätta värde på livet mellan kobbar och skär. Från skilda håll hade vi kommit i nötta skär-

gårdsekor under gråa stormrivna segel och hade med oss all den matsäck vi lyckats undanhålla vansinniga kommissioner. Där höll Hövdingen värmande tal, och där fick jag trycka handen på min gamle vän Johan Söderman, 88-åringen med ynglingasinet. Vi åto en kärleksmåltid och lekte våra mystiska lekar bland hundraåriga träd och i ett landskap värdigt druider.» Mer brukar inte Albert säga — och mycket mer kan jag inte heller förråda. För 50 år sedan stiftades denna orden av skärgårdsbor och skärgårdsvänner av den gamle komikern Axel Hultman, som också hörde till Alberts lekkamrater härute på kanten. Namnet Pelarorden syftar helt enkelt på att de supar, som där tömdes, var höga »som pelare» — karakteristiken var gubben Petters men torde nu vara något antikverad. I Pelarordens styrelse skall det sitta en skald, och denna skald blev från begynnelsen med naturnödvändighet Albert Engström själv — Albertus Magnus, som han till sin ärliga harm titulerades av akademiskt bildade bröder. Som ordinarie Pelarskald var Albert minst sagt storartad. Vanligen skrudad i en brun homespunkostym med röd halsduk och jättelika engelska läderfodral på fötterna, för att portvinstårna skulle ha fritt spelrum, och stödd på den försvarliga knölpåk, som saluförs under namnet »Bästa Wännen i Skog och Mark», skred Albert omkring bland barkade skärbor i motormössor och blå högtidskläder — aktad och ärad som en bland dem. Och likt Pan själv klev han när stunden var inne fram ur lövdunklet för att från sin lavgrå predikstol meddela brödernas andäktigt lyssnande ring livsglädjens evangelium, medan vågor och buteljer kluckade. Med oefterhärmlig pondus och en lika oefterhärmlig glimt i sina hornbågade uvögon föredrog han ofta i denna heliga lund sina roslagsberättelser för första gången — jämte åtskilliga dråpliga tillfällighetsting, som för lång tid framåt, kanske för alltid, är hemligstämplade . . . Sista gången var det 1933.

Sedan dess kom Albert bara några få gånger tillbaka hitut för att tömma de sista bitterljuva dropparna ur minnets och

vänskapens bågare. Senast var det våren 1940. Han kom i sällskap med 86-åriga Kalle Andersson, xylografen från Grisslehamn. Det var två sobra, rosiga äldre svenska herrar, vita i hår och skägg men med den ungdom i tal och blick som följer av livslångt umgänge med naturens undergörande makter. Och det var sista gången. När Alberts dödsbud kom, tystnade en sträng — trodde vi först. Hans gamle vän, häradshövding Moppe Julin i Norrtälje, där Albert ständigt rastade på genomresan hitut eller hem till Grisslehamn, dog en vecka efteråt — praktiskt taget av brustet hjärta. Men vad den tystnade strängen beträffar, så misstog vi oss. Den tystnade aldrig — den kommer aldrig att tystna, så länge havet hamrar mot roslagskusten och så länge vi känner svenskt och tänker mänskligt.

När Pelarorden söndagen 6 juli 1941 hade sitt sedvanliga högtidskapitel på Svansarna, hyllade vid parentationen över de avlidna bröderna hans efterträdare som ordensskald — undertecknad — den döde mästarens minne och verk i följande strofer, vilka må gälla som en avslutning och sammanfattning av vad jag här sökt skildra:

Saknat, älskat, vördat
sänktes ditt stoft i Smålands mull —
till skogslandet återbördat
för blodsarvets skull.
Men vi tro ej din ande får vila
för jämnan i granarnas mummel —
du vill ut, du vill svävande ila
till roslagsböljornas tummel.
När höstnattens stormnävar riva
i Vaddös havtorn och tallar,
du skymtar på väsande svallar
vid Storbrottets rykande driva.
Och när vikaren poppar ur brunnen
i havisen, tranig och våt
med borstiga strån om munnen —
och när räven raskar sin vinternattsstråt
runt stugor där rospiggar bo —
är det du som vill ut ur ringen

av gravens ängslande ro
 och skuggornas liv och som sökt dig en kropp
 för att åter få vara bland tingen
 i livets vardagsförlopp?
 När fjärdarna glassprött skölja
 kring kopparförhydda skär
 är du med på polarblå bölja
 och njuter osedd och utan gevär
 sången från tusen tallar,
 som orglar lätt och ren
 bland vita driviskallar
 i vårens morgonsken.
 Följer ditt hornuggleöga
 svanar och gäss i det höga,
 följer var klangskön kil
 på dess luftiga mil?
 Hetblodigt orrspel som krigar
 i skogsmarkens tinande vår,
 jubel som yrar och kluckar och slår
 kring citronfjärilns soltorra stigar —
 visst är det du som gigar
 din panflöjt i år som andra år!
 Du är i vågen som dansar,
 i brisens befriande sträng,
 i florans lysande kransar
 på summande försommaräng.
 Du är i lövsus och kvitter,
 i havsglans som förr hos ditt folk,
 till vars hjärta du nyckeln besitter
 som odödlig vän och som tolk.
 Vi bringa dig offerskålar
 med renat och inkokta ålar.
 Vi bringa dig hyllest med allt vi ha bäst,
 osynlige broder och evige gäst!
 I Småland multnar ditt stoft.
 Men här stannar din livskära ande för gott
 mellan fastlandets hagar och utskärens brott
 som tallpipa, eolsharpa och roslagsdoft.

NOT.

¹ Fabrikör Albert Eriksson i Spillersboda, död 1938 — en av Roslagens yppersta profiler.